

“ DE GROENE AVEREESTER ”

Uitgave:

Volkstuinvereniging "Avereest"

DIGITAAL

Najaar 2020

38ste jaargang

Colofon:

Ingeschreven bij de **Kamer van Koophandel** onder nummer 40059716

Bankrekeningnummer (Rabobank) **NL93RABO 0312951906**

Contributie per jaar:	€7,00
Pacht per are	€16,00
Inschrijfgeld	€5,00
Borg	€15,00

Samenstelling bestuur:

Voorzitter : Aliejenne Beumer, 06 19843250
j.a.beumer@gmail.com

Secretaris: Marja Koldenhof, 06 15476755/ 615930
jjmkoldenhof@hotmail.com

Penningmeester : Jan Siegers, , 06 43234683
j.siegers1@home.nl

Daan van den Bosch 06 49392673
tuintjeaandebalk@gmail.com

Hidde Hazekamp, 0523 614299
gh.hazekamp@gmail.com

Hilda van der Heyden, 0523 612377 / 06 45311121
vanderheydenjos@hotmail.com

Jan Vogelzang, 0523 615114 / 06 13177104
janvogelzang@home.nl

Kascommissie:

Harry ten Brink en Janny de Boer

Website:

www.tuinverenigingavereest.nl

Redactie:

Willem de Boer 612767
willemdboer@kpnplanet.nl

Klaasje Niks 614962
niks@t-mobilethuis.nl

Tineke Poortman 614182
tinekepoortman@gmail.com

Druk: De Stuw

VAN DE REDACTIE

Wat een jaar.

Door de Coronacrisis lag de hele maatschappij bijna plat: de anderhalve meter afstand, verzorgingshuizen mocht je niet bezoeken, veel verdriet voor kinderen die hun vader/moeder niet met een bezoekje konden vereren, en ga zo maar door.

Zelfs de open dag voor de tuinen kon niet doorgaan.

Na een versoepeling zijn inmiddels de maatregelen weer aangescherpt

Dit keer alleen een digitale uitgave. Een voordeel hiervan voor de redactie is, dat je een onbeperkt aantal pagina's kunt maken. In het voorjaar komt er ook een papieren versie, die bij alle leden wordt be-

zorgd.

Deze is, in verband met de kosten, slechts 16 pagina's groot, inclusief omslag. In zo'n nummer kan de redactie niet alles plaatsen en wat ze graag zou willen. Ze moet dus keuzes maken.

In dit nummer een keur van artikelen, die met zorg zijn uitgezocht en/of binnen gekregen.

Dus voor" elck wat wils".

Wie zijn die vrijwilligers toch, die elke woensdagmorgen in de vlindertuin zo druk bezig zijn en de tuin proberen onkruidvrij te houden en op tijd uitdunnen, enz? Elders in dit nummer ziet u een fotocollage van hen. Niet elke vrijwilliger was aanwezig (Het is immers op vrijwillige basis)

Een nieuw woord is bij de redactie binnen gerold en dat is "BERMSNACKEN".

Wat dat precies is, leest u elders in dit nummer.

Er wordt ook aandacht geschonken aan het feit dat Willem de Boer al 20 jaar redacteur is van onze tuinkrant.

Jan Siegers viert ook een jubileum, die is al 20 jaar bestuurslid. Helaas heeft hij te kennen gegeven te willen aftreden Jammer, het is een goede penningmeester.

Afgelopen zomer is er nogal wat ongewenst bezoek geweest op het complex Ommerkanaal. Veel vruchten zijn verdwenen, er is ingebroken, veel groenten en fruit hebben een bezoek gehad. Aangifte bij de politie volgde, maar die kan er niets mee. Je moet ze op heterdaad betrappen.

In dit nummer een bericht van de voorzitter omtrent de jaarvergadering

Een interview met enkele Syriërs, die op het tuincomplex Ommerkanaal een groententuin hebben.

De redactie wenst jullie allemaal fijne feestdagen en een gezond 2021

De redactie

VAN DE BESTUURSTAFEL

Beste Tuinleden,

Dit jaar was een vreemd jaar! Desondanks hebben we, gezien het feit dat onze hobby in de openlucht plaatsvindt, “gewoon” kunnen tuinieren en vervolgens eten uit eigen tuin.

Mededelingen van het bestuur:

Verzoek aan eenieder om de paden goed bij te houden.

Poten van aardappelen: in 2021 op de zuidkant.

Bij ziekte, graag tijdig doorgeven aan het bestuur dat de tuin tijdelijk niet onderhouden kan worden.

Ook komend jaar zullen wij controleren op het onderhoud van de tuinen!

De “Open Dag” 2021 is nog niet vastgesteld.

Deze zal, als dan grote groepen weer zijn toegestaan, plaatsvinden eind juni/ begin juli.

We zoeken iemand die de website van de Tuinvereniging wil gaan bijhouden.

N.a.v. het Coronavirus zal het bestuur bij elk lid van de tuinvereniging een schrijven in de brievenbus bezorgen over het hoe en wat over de jaarvergadering en wat er nog meer ter sprake komt.

[HET BESTUUR WENST EENIEDER EEN GOED TUINJAAR TOE!](#)

20 jaar redacteur

Tijdens het interview met Tineke Poortman (zie voorjaarsnummer) met mij, kwam ter sprake dat ik mij al al 20 jaar met de Groene Avereester bezig houd.

Hoe dat zo gekomen is?

Omdat Joke Verwer stopte met het opmaken en typen van de tuinkrant, zocht het bestuur een nieuwe redacteur.

Mijn school – o.b.s. Reestzicht, nu De Klimtoren – in Drogteropslagen gaf al vanaf 1963 een dorpskrant, “Streekblad”, uit. Vanaf 1968 nam ik het stokje van mijn voorganger over. Dat heb ik gedaan tot 1986. Er kwam toen een nieuwe onderwijs wet (kleuter- en lager onderwijs werd basisonderwijs) Dat bracht zoveel werk met zich mee, dat ik de redactie heb overgedragen aan iemand anders

Toen ik aan het Ommerkanaal een tuin kreeg en Joke Verwer stopte, en het bestuur een nieuwe redacteur vroeg, meldde ik me aan bij het bestuur om het een jaar te proberen. Samen met Janny de Boer, die net tot secretaresse was gekozen, probeerden we een krant in elkaar te zetten.

De computer werd nog niet zo ingeschakeld als nu. Het was letterlijk plakken en knippen. Janny en ik knipten plaatjes en teksten uit diverse boekjes, tijdschriften en folders. Dit alles op vellen papier geplakt.

De tuinkrant was toen op A5 formaat gedrukt; het werd een soort boekje. Dan werd de copy naar het Olde Postkantoor gebracht waar het dan werd gedrukt / gestencild. Albert Mager sprak dan ook steeds over “het boekje”.

Het verscheen drie keer per jaar: voorjaar, zomer en herfst. Al spoedig stopte het zomernummer, want de redactie werkte ook veel in haar tuin en het voorjaars- en zomernummer kwamen wel erg vlak na elkaar uit. Bovendien, wie wil er in de zomer in de kamer zitten om te knippen en plakken?

Er werden steeds veranderingen/ verbeteringen doorgevoerd en de nummers werden fraaier. De voorpagina veranderde nog al eens van uiterlijk.

Toen Janny aftrad als secretaresse, stopte ze ook als redactrice.

Gelukkig kwam Inge van Marle als vervangster. Echter door haar studie en werk, moest ze afhaken.

Een paar jaar heb ik het alleen gedaan. Nu heb ik hulp van de twee dames Tineke Poortman en Klaasje Niks. Twee dijken van dames, die met frisse ideeën komen aan dragen en copy druk-klaar aanleveren. Het mooiste resultaat is toch wel, dat het nu in het voorjaar in het vervolg in

KLEUR verschijnt

Drie Groene Avereesters:

Onder: een van de eersten. Boven : jaren '90

Achter: de eerste in kleur (2019)

Willem de Boer

GOED KAUWEN = GOED PROEVEN

Rauwe groenten en fruit moet je goed kauwen, voordat je ze kunt doorslikken.

Met onze kiezen malen we het eten fijn, zodat het goed verteerd kan worden.

Als je rustig de tijd neemt, om op je eten te kauwen, proef je beter wat je eet.

Dat is niet alleen goed voor de spijsvertering, je voelt ook eerder dat je genoeg hebt gegeten. Zo voorkom je dat je teveel eet.

VENKEL UIT EIGEN TUIN

Knolvenkel is een eetbare plant uit eigen tuin, die lijkt op een bleekgroene ui. Hoewel de naam een knolgewas suggereert, is het een schermbloemige. De groente met anijsachtige smaak is de verdikte voet van de venkelplant.

Van oorsprong komt venkel uit Zuid-Europa en vroeger werd het al in de keuken gebruikt.

De Grieken en Romeinen aten de groente rauw, maar ze gebruikten haar ook als ingrediënt voor sauzen. Daarnaast kenden ze er medicinale eigenschappen toe. Venkel zou kalmerend en rustgevend werken. Ook zou venkel boze geesten verdrijven. Reden om ze rond het huis aan te planten. Gedroogde venkelknollen aan buitendeuren in pasgebouwde huizen stoelden op dezelfde gedachte. Boze geesten en tovenarij hadden zo geen toegang tot het nieuwe huis.

Een stukje venkel in de sleutelgaten deed ook wonderen. Het oude volksgeloof vertelt dat het eten van gedroogde venkelzaden blindheid en oogziekten voorkomt. Nog niet zo heel lang geleden kauwden de mensen na de maaltijd op een handvol gedroogde venkelzaden. Dit zorgde voor een frisse adem.

Venkel en venkelzaad is nog steeds volop in gebruik. Venkelthee vermindert darmkrampen bij baby's. De moedermelkproductie wordt er door bevorderd en het verzacht pijnlijke kelen. Venkelzaad heeft

ook zijn toepassingen in de keuken: in cake, brood en gebak, in sauzen en natuurlijk bij het inmaken. Zaad en de groene pluimen van de plant geven een frisse, kruidige smaak aan ingemaakte zilveruitjes, komkommers, augurken en ander tafelzuur.

Knolvenkel doet het goed in ons gematigde klimaat. In de meimaand, na de laatste nachtvorst kunnen de zaden de grond in. Ze groeien in luchtige en voedzame grond al snel uit tot flinke, blanke bollen, die in de zomer te oogsten zijn.

Pluk de zaden van de goudgele venkelbloemen na de bloei en bewaar ze op een droge donkere plaats.

Pompoenen

Onze voorzitter Aliejenne Beumer heeft ook pompoenen. Deze groeien niet over de grond, maar zijn in een vruchtbom omhoog gekropen.

Op de foto is deze moeilijk te zien, maar hij is er wel.

Boven de pompoen bloeit nog een bloem

NADENKERTJES

- Zoals verwacht, loopt alles anders
- Wijsheid is de kunst per ongeluk de waarheid te zeggen
- Aan mijn bankrekening te zien heb ik een grote schuldklief
- Als alle dagen een geschenk zijn waar kan ik maandag dan terugbrengen
- Lees uit gisteren, leef vandaag en hoop op morgen
- Fantasie is een mensenrecht
- Je hebt heel wat ballen nodig om zo te golfen als ik doe
- Verjaardagen zijn net als chocolaatjes, je geniet er veel meer van als je ze niet telt.
- We zien wel! En anders kijken we nog wel even
- Het polshorloge. Handboei van deze moderne tijd
- Alles zelf doen is optellen. Samenwerken is vermenigvuldigen
- Succes hebben is gewone dingen buitengewoon doen
- Het belangrijkste in communicatie is te horen wat er niet wordt gezegd
- Wie zijn mening niet kan veranderen, houdt meer van zichzelf dan van de waarheid
- Ik ben verzekerd van mijn baan, niemand wil hem hebben
- Brandweer eist rookvrije werkplek
- Je mag best een nummer zijn, maar je moet je niet wegcijferen

Van Willy Heimeriks kreeg de redactie deze twee foto's van het tuincomplex Ommerkanaal. Ze zijn gemaakt met zijn drone.

De bovenste foto is genomen van noord naar zuid,
De onderste fot van zuid naar noord

DAHLIAPRACHT (1)

(bijdrage van redactielid Klaasje Niks)

Wat was het afgelopen zomer weer een kleurenfeestje op het volkstuintcomplex Ommerkanaal. En ik vermoed dat het op onze andere twee volkstuinten in Dedemsvaart en Balkbrug ook wel volop kleur te zien was. Want dahlia's zijn weer helemaal terug van weggeweest en erg in trek. Er is bijna geen gewas te vinden met zoveel verschillende kleuren, vormen, hoogten en toepassingsmogelijkheden.

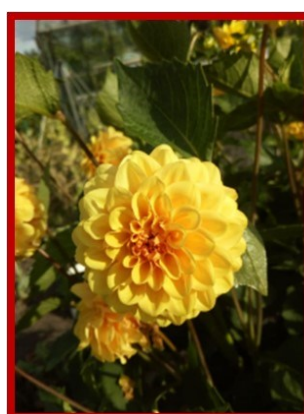
De zomerbol dahlia is een van oorsprong een Mexicaanse plant en is populair als snijbloem en als borderplant. De vele soorten dahlia's zijn onder te brengen in een aantal categorieën. Zo heb je drie verschillende bloemvormen: enkelbloemige, halfgevulde en gevulde dahlia's. Onder deze drie bloemvormen kennen we pompon, ster, cactus, waterlelie, anemoon, decoratieve en girafdahlia van een optimale start voor een prachtige bloei.

Foto's van een groep dahlia's in de vlindertuin

HET PLANTEN EN VERZORGING

Dahlia's houden van licht en kunnen goed groeien in iedere grondsoort. Zodra de kans op vorst geweken is kun je de knollen planten in de grond. Plant dahlia's vlak onder de oppervlakte van de grond, zodat ze slechts met enkele centimeters aarde bedekt zijn. Door tijdens het planten direct een organische meststof, zoals gedroogde of natuurlijke koemest, toe te voegen voorzie je de plant van een optimale start voor een prachtige bloei.

(Zie volgende pagina)

DAHLIAPRACHT (2)

(bijdrage van redactielid Klaasje Niks)

TIPS VOOR HET PLANTEN

Plant dahlia's niet op een plaats met veel schaduw. Hierdoor worden de planten hoger en de bloei minder uitbundig. Plant de knollen na de periode van de IJsheiligen (15 mei). Dan is de kans op nachtvorst zo goed als voorbij. Voor tuinierders in het bezit van een kas: vanaf februari kun je de zomerbollen al voorpoten in de kas. In mei kunnen ze dan in de potten naar buiten opgeplant worden in de tuin. Houd voldoende afstand tussen de knollen, zo'n 30 cm. Hoge en brede dahliasoorten kunnen zelfs een afstand van 80 cm goed gebruiken.

DAHLIAPLUKTUIN

Dahlia's passen in elk boeket en combineren super met andere planten, zelfs met wilde planten of takken. Hoe maak je je eigen pluktuin? Dat kan op een vierkante meter of een hele tuin. Zorg voor een zonnige plek en handig is als je met paadjes werkt, zodat je gemakkelijk bij de bloemen kunt om te plukken.

Het leukst is om te kiezen voor een gevarieerde mix. Let daarom bij de keuze van je dahlia's op een gevarieerde combinatie van grootte en kleur.

Daarnaast kun je de dahliapluktuin interessant maken door er ook wat andere fleurige bloemen in te zetten:

Van links naar rechts: Bekermalva (*Lavatera trimestris*), Bonte salie (*Salvia viridis*), Cosmea

(Zie volgende pagina)

DAHLIAPRACHT (3)

(bijdrage van redactielid Klaasje Niks)

Van links naar rechts: Duifkruid(Scabiosa), Zinnia, Witte groot akkerscherm(Ammi majus)

Van links naar rechts: Paarse wilde peen(Daucus carota dara, Margrietten, Gipskruid.

Eigenlijk alles wat je zelf leuk vindt, dat maakt een boeket persoonlijk en in je eigen stijl.

Gebruik voor het snijden altijd een schoon, scherp mesje of snoeischaar.

Het beste moment om dahlia's te snijden is in de ochtend of late avond, als het wat koeler is. Neem een emmertje vers water mee om de bloemen direct na het oogsten in te zetten.

Zoek de dahlia's die bijna helemaal open zijn. Haal met je mesje of snoeischaar de bladeren van het onderste deel van de steel. Strooi de bladeren tussen je planten, dit verteert tot voeding voor de bodem.

Vul een schone vaas met lauw water. Bij warm weer kun je daar nog een scheutje natuurazijn in doen, Ververs het water regelmatig, zeker bij een doorzichtige vaas. Kijk dan ook het nodig is om nog een stukje van de stelen af te snijden.

Foto van een eigen dahlia van een tuinierder op de volkstuin.

(Zie volgende pagina)

DAHLIAPRACHT (4)

(bijdrage van redactielid Klaasje Niks)

BOEKETTIPS

Verdeel je bloemen in meerdere vaasjes

Combineer dahlia's in boeketten eens met takken van struiken met mooi blad

Combineer dahlia's met wilde bloemen of andere tuinbloemen

Zet een bos bloemen niet in de volle zon, bij de kachel of verwarming en zet geen rijpend fruit in de buurt

Zet een boeket 's nachts tijdelijk op een koele plek

WIST JE DIT?

De pompondahlia is een wiskundig wonder. De bloemblaadjes volgen het ritme van de zogeheten 'reeks van Fibonacci'. Dat is een getallenreeks uit de wiskunde. Dat verschijnsel zie je in de natuur wel vaker. Ook dennenappels en ananassen zijn zo opgebouwd. En zelfs de pitten in een zonnebloem zitten op die manier in de bloem. *Het is maar dat je het even weet!*

(Zie volgende pagina)

DAHLIAPRACHT (5)

(bijdrage van redactielid Klaasje Niks)

VROEG IN DE MORGEN OP DE VOLKSTUIN

Op een vroege morgen heb ik foto's gemaakt van de dahlia's in de tuinen die al bloeiden. Ook in de vlindertuin had ik wat foto's gemaakt. Hieronder een mooi plaatje van de prachtige vlindertuin bij het Ommerkanaal.

ANDER NIEUWS

Hebt u gezien, dat er bij de noord-ingang van het tuincomplex Ommerkanaal een volle poepluier is gedeponeerd? BAH!!

Bij ons redactielid Tineke Poortman staat voor de tweede keer een appelboom in volle bloei.

Klimaatinvloed?

Hoe men ooit in de achttiende eeuw geheime boodschappen per bloem verstuurde?

Kreeg je

.....een rode roos	ik hou van jou
.....een oranje roos	ik wil met jou naar bed, vanavond nog
.....een zonnebloem	ik ben trots op jou
.....een gele chrysant	de verkering is uit
.....een doosje bosbessen	je bent een laffe verrader
.....een bosje basilicum	je wordt gehaat
.....een bosje leeuwenbekjes	je kan alles wel vergeten
.....een aster	een gelukkige ouderdom
.....een hazelaar	teken van verzoening
.....een hyacint	teken van liefelijkheid
.....een madeliefje	teken van onschuld
.....een iris	je was mannelijk
.....een gladiool	je had karakter
.....een jasmijn	teken van vriendschap
.....een lelie	teken van zuiverheid
.....een amaryllis	teken van schoonheid en geluk

DE VOORDELEN VAN EEN WINTER

De afwezigheid van Koning winter doet ons even stilstaan bij zijn belang. Niet iedereen houdt van de winter. De dagen zijn kort, de wegen kunnen verraderlijk glad zijn en het weer durft nogal eens tegen te vallen. Toch heeft elk seizoen zo zijn voordelen. Een normaal en op de eerste plaats constant winterseizoen is noodzakelijk voor de rust en dus ook de gezondheid van onze tuinen en alles wat erin leeft.

PLAAGDIEREN EN ZO

Een stevige winterprik is een ideaal bestrijdingsmiddel. Ideaal omdat het niets kost en absoluut ecologisch is. Langdurige vriestemperaturen zorgen ervoor dat tal van plaagdieren, hun larven of de eitjes het koude seizoen niet overleven. Neem nu slakken bijvoorbeeld...slakken zetten gedurende hun actieve seizoen duizenden eitjes af waarvan een groot deel slechts in het volgende voorjaar tot ontwikkeling komt. Bij enkele strenge vriesdagen gaan deze eitjes stuk, dit resulteert in een aanzienlijke terugval van slakken in het voorjaar! Ook heel wat andere plaagdieren worden teruggedrongen na een langdurige koude periode. Terwijl muizen bij een zachte winter gewoon rustig doorkweken zullen ze het tijdens een langere periode van vorst heel wat rustiger aan doen.

SNEEUW ALS HULPMIDDEL

Ook de moestuinier is gebaat bij een stevige winterprik. Het onkruid vriest nu goed kapot en ook de plaagdieren die nog in de spleten en de kieren van de kas zijn verstopt krijgen het moeilijk! Maar als er voldoende sneeuw valt, wordt het pas echt interessant, die kan namelijk in de tuinkas worden gebruikt. Na een groenteseizoen of twee kan de teeltgrond in de serre verzadigd zijn met een teveel aan ongebruikte mineralen en zouten waardoor je er goed aan doet de bovenste teeltlaag te vervangen. Dit is echter een arbeidsintensieve klus dus als alternatief, en bij de aanwezigheid van voldoende sneeuw, kan een dikke laag sneeuw die langzaam smelt, wonderen doen. Het smeltwater spoelt de grond in de tuinkas mooi en langzaam uit om het nieuwe moestuinseizoen met een gereinigde teeltgrond aan te vatten. Nog eventjes meegeven dat, indien er geen sneeuw te bespeuren valt, je de tuinkas ook enkele keren uitvoerig onder water kan zetten om deze verzilting tegen te gaan.

Sneeuw is bovendien een uitstekende bescherming tegen de vorst en dan vooral tegen de gure wind waarmee deze dagen veelal gepaard gaan. (zie volgende bladzij)

Ere wie ere toekomt. (Onze vrijwilligers mogen ook wel eens in de Groene Avereester

staan) Helaas staan ze er niet allemaal op. Het zijn dan ook vrijwilligers

Een belangrijk moment is de koffiepauze

GOED VOOR WINTERSLAPERS EN TREKVOGELS

Eén van de belangrijkste winterslapers in onze tuinen is de egel en wij hebben er alle baat bij dat deze stekelige tuinvriend in het voorjaar goed is uitgeslapen. Hij is namelijk een uitstekende hulp in de tuin bij het bestrijden van slakken en bovendien een aangename tuingast. Bij een constante winter met normale temperaturen gaan de dieren vroeg en dus op tijd in winterslaap en blijven ze in rust totdat de omgevingstemperatuur in het voorjaar langzaam opwarmt. Indien de temperaturen teveel schommelen of het blijft te lang zacht dreigt er voor hen een

voedselschaarste tijdens of voor de winterslaap waardoor ze de winter mogelijk niet overleven.

Trekvogels verlaten ons land als de temperaturen dalen en hebben behoefte aan duidelijke wintersignalen. Ze twijfelen liever niet aan het feit of ze nu moeten vertrekken of blijven.

Ook reptielen, amfibieën en vissen houden niet van grote temperatuurschommelingen tijdens de wintermaanden. Deze koudbloedige dieren nemen de temperatuur aan van de omgeving waardoor salamanders bijvoorbeeld in een soort 'schijndood' toestand geraken. Bij te zachte temperaturen worden ze opnieuw actiever waarna zo door de volgende winterprik kunnen worden overvallen!

RUST VOOR DE TUIN

Tot slot hebben ook de planten het gazon en de bomen behoefte aan rust. Een langdurige periode van temperaturen rond het vriespunt zorgt ervoor dat bomen, heesters en kruidachtigen hun groei tijdelijk stopzetten of tot een minimum beperken. Ook hier zorgen constante lage temperaturen voor een zeer trage en geleidelijke ontwikkeling van de nieuwe botten voor de lente. Indien de temperaturen plots te zacht zouden worden, begint de sapstroom opnieuw te pompen en dreigt het nieuwe leven te vroeg te komen met als gevaar dat een daarop volgende winterprik voor heel wat schade kan zorgen. En wist je dat...vele soorten bloembollen en knollen het enkel goed doen in het voorjaar als ze tijdens de winter voldoende vorst hebben gehad!

Alles en iedereen heeft dus baat bij de winter. Al was het maar om gewoon te genieten van de witte tuintaferelen en van de aan- en af vliegende tuinvogels die van al het lekkers op de voedertafel komen smullen.

Dit allemaal in combinatie met een heerlijke kom dampende pompoensoep of een pittige gemberthee.

Uiteraard heeft de winter ook zijn nadelen maar we houden het positief en genieten, als het even kan, van elk seizoen. Want vergeet niet...dat na de winter, de lente komt. De mooiste metamorfose van het jaar, nog eventjes en dan, het nieuwe leven!

INDIANEN EN HUN DRIE ZUSTERS

Veel Indianen leefden als landbouwers. O.a. de volkeren Mohawk, Seneca en Oneida noemden maïs, bonen en pompoen 'de drie zusters', omdat ze op hetzelfde veld konden worden geteeld.

Eerst wordt de maïs aangeplant in aardehoopjes van 30 cm hoog en een diameter van 50 cm. In sommige gebieden werd er aan deze aardehoopjes ook rotte vis toegevoegd als extra voeding voor de bodem.

Wanneer de maïs 15 cm hoog gegroeid is, zaait men de bonen en de pompoen uit, afwisselend van maïsplant tot maïsplant.

De drie gewassen bevoordelen elkaar. De maïs geeft hierbij steun aan de bonen en gedeeltelijk de pompoen. De pompoen kruipt over de grond en weert daarvoor onkruid. Doordat de pompoen niet plat tegen de grond ligt, creëert ze een

microklimaat dat meer vocht vasthoudt. De bonen brengen nitraat in de grond dat de maïs en pompoen uit de grond halen.

Hierdoor konden de Indianen beduidend meer voedsel per hectare oogsten dan Europese kolonisten in de 17e eeuw. Dankzij de kennis en giften van de Indianen overleefden de Europese boeren de strenge winter van 1621. De kolonisten sloten een verbond met de leden van de Wamponoag-stam en nodigden ze uit voor een oogstfeest om te vieren dat de oogst gelukt was en God te bedanken voor alles wat hij hen gegeven had.

Hierna werd elk jaar in de herfst een oogstfeest gevierd dat de naam Thanksgiving Day kreeg. In 1863 riep president Abraham Lincoln Thanksgiving Day uit tot nationale feestdag die altijd in november moest worden gevierd.

Als alternatief voor pompoen kun je ook courgette planten als 'de drie zusters techniek'

Ben je van plan om dit in 2021 eens uit te proberen? De redactie vindt het heel leuk en interessant om eens te horen hoe het ging en hoe de opbrengst was. Wip eens aan als je ons ziet op de volkstuin of mail naar één van de redactieleden.

KN

NVWA waarschuwt: gooi ongevraagd toegezonden Aziatisch zaad weg

Legale zakjes zaad

Voedselwaakhonden in België en Nederland waarschuwen voor pakketjes zaad die ongevraagd worden toegestuurd vanaf adressen in China en andere Aziatische landen. Wie zo'n pakket krijgt, wordt dringend verzocht om de inhoud weg te gooien en niet in de grond te stoppen.

De kans bestaat namelijk dat er op deze manier plantenziekten in omloop worden gebracht. Een andere gevaar is dat de buitenlandse, niet gecontroleerde zaden planten voorbrengen die gekenmerkt kunnen worden als invasieve plantensoorten die de bestaande flora kunnen verwoesten. (Exoten of invasieve planten zijn planten of dieren die via menselijk handelen in ons land terecht zijn gekomen)

Ongevraagd zaad

In verschillende Europese landen, zoals België en Duitsland, maar ook in de Verenigde Staten en Canada zijn duizenden gevallen bekend van ongevraagd toegestuurd zaad.

In Nederland heeft nog niemand zich gemeld. Samen met de douane voert de NVWA controles uit op Schiphol, maar tot dusverre is geen invasief of ziekteverwekkend zaad gevonden.

ZAAITIPS BIJ DROOGTE

Hoewel de winter en lente nog moeten komen, alvast wat tips bij droogte. U weet dat de zomers steeds droger worden en dan moet je de planten te hulp schieten.

- ◆ Maak de grond vooral goed nat
- ◆ Dek het zaaisel af met jute zakken om uitdroging tegen te gaan
- ◆ Giet alleen met fijne druppels om dichtslaan van de grond te voorkomen
- ◆ Zaai wat dieper dan normaal, dan droogt de grond minder snel uit
- ◆ Druk de grond goed aan na het zaaien, vocht kan dan naar het zaad toe bewegen
- ◆ Geef niet iedere dag water, maar om de andere dag wat meer
- ◆ Graaf een greppel langs de zaadrij en geef daarin water

BRAAM , FRAMBOOS EN BESEN FATSOENEREN

De bramen en frambozen zien er op dit moment niet uit. Tussen de afgedragen stengels is een wirwar van jonge scheuten ontstaan.

Daarom is het de hoogste tijd om orde in de chaos te scheppen.

Knip alle stengels, die dit jaar vruchten hebben gedragen, zo dicht mogelijk bij de grond af. Van de reeds ontstane jonge scheuten worden er bij framboos tien per meter aangehouden en bij de braam vijf per meter. De rest wordt eveneens bij de grond afgeknipt.

Bessen kunnen het beste na de oogst worden gesnoeid. Houd als vuistregel aan dat de struiken een open structuur moeten hebben. Alleen dan kunnen zonlicht en lucht tot diep in het hart doordringen. Dat beperkt de kans op ziekten tot een minimum. Let er bij de zwarte bessen op dat niet te veel jonge takken worden weggeknipt. Die dragen voornamelijk volgend jaar het rijkst.

PAS OP

Wil je composteren, pas dan op dat je geen kalk er overheen strooit.

Compost bevat van zichzelf zoveel kalk , dat ieder extraatje in feite te veel is voor de groenten.

In Nederland drinken we allemaal liters koffie en houden we een hoop koffiedik over. Wist je dat je de overgebleven koffiedik ook nog eens handig kan hergebruiken? Hieronder vertellen wij hoe jij het ultieme haalt uit jouw koffiedik. Voor koffieliefhebbers die dagelijks meerdere koppen koffie drinken, is deze tip ideaal.

Koffiedik gebruiken in de tuin

Niet veel mensen weten het, maar koffiedik kan je heel goed gebruiken in de tuin. Zo geniet je niet alleen meer van een heerlijk kopje koffie; met deze tips kan je ook nog iets nuttigs doen in de tuin met de resten. Wij hebben de vijf manieren waarop je koffiedik kan gebruiken in de tuin op een rijtje gezet voor alle liefhebbers van tuinieren.

1. In de moestuin

Koffiedik is ideaal om te gebruiken in je moestuin. Verdeel het koffiedik in de grond rondom de groenten. Bijvoorbeeld rondom de tomaten en de maïs. Of strooi het koffiedik op de grond rondom de sla, bonen, broccoli en erwten. Waarom? Dieren die je moestuin kunnen verstoren of aanvallen, houden niet van koffiedik. De stofjes erin houden de dieren op afstand. Ideaal dus voor de moestuin!

2. Bij de bloemen

Daarnaast kan je koffiedik ook goed hergebruiken in jouw prachtige bloementuin. Strooi koffiedik rondom de rozen of de hortensia's om de bloemen een extra boost te geven. Zorg ervoor dat de totale diepte van de grond waarin je de koffiedik strooit, minder dan een centimeter diep is. Op die manier voorkom je schimmel en meeldauw.

3. Op zaailingen

Koffiedik zit vol stikstof. Dat is een stofje waar de zaailingen in jouw tuin heel blij van worden. Leg daarom koffiedik in een kan met water waarmee je de zaailingen water gaat geven. Zeef dit er vervolgens zoveel mogelijk uit en geef de zaailingen daarna het water. Hierdoor krijgen ze een flinke boost in stikstof waardoor de zaailingen beter gaan groeien. Ontzettend handig dus!

4. Koffiedik tegen plagen

Wist je dat koffiedik ook een goede, natuurlijke plagenbestrijder is? Maak een heuvel van koffiedik direct tegen de stam van een geplaagde plant aan. Door deze heuvel worden mieren, slakken en andere beestjes op een natuurlijke manier weggejaagd. Zo heb jij geen last meer van die diertjes en bezorg je die beestjes geen onnodig leed.

EVEN BIJPRATEN

Klaasje was in juni 2020 op bezoek bij Mohammads familietuin voor een voorstelpraatje:

Even een voorstelpraatje wie je bent?

Ik ben Mohammad, mijn vrouw Sabah en mijn zoon Joudi. Hier vertel ik over onze tuin en wat wij hebben in de tuin en hoe wij het hebben gedaan! En ook voor de toekomst.

<- Op de familietuin van Mohammad groeien de gewassen prima en geen plekje is onbenut.

Op welk tuincomplex heb jij/jullie een tuin en hoeveel are be- werk je?

Wij hebben een tuin op het Ommerkanaalcomplex, dit jaar op nr 42 en wij zijn met vier mensen.

Waarom ben je met een volkstuin begonnen en hoe lang heb je de volkstuin al?

Wij zijn met de volkstuin begonnen op 20 december 2019 en waarom ben ik met de volkstuin begonnen? Omdat wij samen willen leren hoe wij groenten aanplanten en vers eten. Voor mijn vader komt dat heel goed uit, want hij maakt zijn tijd vol en hij vindt het gezellig op de tuin.

Wat verbouw je zoal en wat ging er afgelopen jaar heel goed en wat ging niet zo goed?

We hebben van alles wat! Bijv: tomaten, paprika, courgette, mais, zonnebloem, broccoli, komkommer, bonen en peterselie.

Een tuin is nooit af....Heb jij nog plannen voor de toekomst met je tuin?

Mijn plannen zijn dat wij wat geruild hebben met de tuinen en i.p.v. één tuin doen wij nu drie tuinen, zodat we een grotere tuin hebben. Verder niks.

Werk je alleen op de tuin of gaat er iemand mee?

De familie allemaal, bijv: mijn zoon, mijn vrouw en zwager. En soms alleen ik en met mijn zoon en vrouw.

Gebruik je wel of geen bestrijdingsmiddelen?

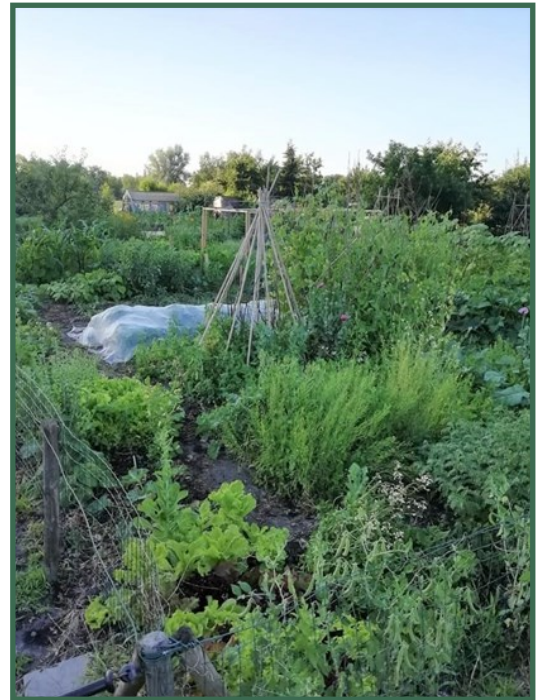
Nee niks.

Promoot je bij familie-vrienden-collega's de volkstuin?

Ja ik heb veel vrienden die ik vertel of ze ook bij de tuinvereniging komen en in andere dorpen heb ik ook familie wonen die ook een volkstuin hebben.

Wil je verder nog iets vertellen wat nog niet ter sprake is gekomen?

Geen, het is alleen maar gezellig.

Genieten van vogels in de winter(groente)tuin.

Voor de meeste tuinders om me heen (noordrand complex Ommerkanaal) is de groentetuin meer dan alleen maar een plek waar geproduceerd moet worden. Lekker buiten zijn, bewegen, frisse lucht in je longen, de kop leeg maken, een praatje, je kunt op heel veel manieren van je tuintje genieten. En dat doen we daar ook.

Veilige plek

Wat was de tuin in het afgelopen voorjaar, tijdens de lock-down periode, een heerlijke en veilige plek ! Veel contacten over en weer. Corona voor, Corona achter, over ditje en datjes van de groentetuin hadden we het nauwelijks. We moesten nog leren omgaan met die anderhalve meter afstand. Soms was het op-letten, dan was het druk bij de pomp, het voorjaar was immers kurkdroog. Maar wat waren we blij, dat we naar buiten mochten ! De groentetuin als grote afleiding in een donkere onzekere tijd. Het lijkt erop, dat we weer dezelfde kant opgaan. Je zou verwachten dat de tuinvereniging afgelopen seizoen platgebeld werd om een stukje grond. Nee dus. In heel Nederland lange wachtlijsten voor een volkstuintje, maar niet bij ons. Toch vreemd.

Niet saai

We gaan de winter tegemoet. De bodem krijgt een paar maanden rust. Veel tuinders houden het dan ook even voor gezien. Er is niets te beleven, er valt weinig te halen, veel is er niet veel te doen. Saaije tijd ?

Misschien, maar als je van vogels houdt helemaal niet

Het complex aan het

Ommerkanaal is het hele jaar door rijk aan vogels. Vooral aan de randen, in en rond de houtsingels is er veel te zien. Voor vogels valt de dekking van blad weg valt. Tussen al die kale takken zijn ze erg goed te zien. En op koude dagen hebben ze honger.

Verder lezen op de volgende pagina

Vogelvriendelijke tuin

Vogels hebben een lichaamstemperatuur van 41 graden. Om zo'n lijfje warm te houden heb je veel energie nodig. Energie haal je uit voedsel. En waar vind je vrij makkelijk zaden, kleine bestjes, wormpjes e.d.? In een groentetuin, maar dan wel één die niet spic en span winterklaar is. Alles opgeruimd, dode plantenresten weggeharkt, kale zwarte grond, daar valt niets te halen. Om in de winter vogels in je tuin te krijgen laat je veel planten staan: suikermais, zonnebloemen bijvoorbeeld of doorgeschoten radijs. Een niet afgedekte compostbult is een bron van voedsel. Leg rillen van opgeruimde plantenresten aan. Gewoon de hele winter laten liggen. Tussen al die rottende materialen is voor vogels van alles te vinden. Fruitbomen, bessenstruiken e.d. zijn mooie uitkijkposten. En als er ook nog ergens in de tuin water te vinden is, kan het feest beginnen.

Voederplaats

Afgelopen winter heb ik in de moestuin een voederplaats gemaakt. De plek lag onder de kersenboom en bestond uit een soort tafel met daar omheen stokken en takken. Regelmatig strooide ik zaden, zonnebloempitten en smeerde ik de takken in met vogelpindakaas. De Action had een goede klant aan me ! Op een afstand van een meter of zes ging ik zitten, soms onder een camouflagenet (was op een dag gejat !), meestal gewoon zichtbaar op een stoeltje. Verrekijker in de aanslag, camera en telelens schietklaar. Heb een beetje geduld en je verbaast je over het gedrag van vogels. Ze wennen heel gauw aan je en als je rustig blijft zitten en niet te veel beweegt zie je de mooiste dingen ! Het lukte me om mooie foto's te maken van vink, heggenmus, boomkruiper, koolmees, pimpelmees, roodborst, ringmus, houtduif, fazant en merel. Aan vlaamse gaaien geen gebrek, maar die zijn zo slim, ik hoop dat ik die nog eens voor de lens krijg. Net als de sijs, de groenling , de goudvink, de sperwer en de winterkoning.

Ze zitten er allemaal. 22

Misschien de komende winter ?

Jan Dijkema

www.hetreestdal.nl

TUINIEREN ZOALS IK DAT GRAAG DOE (schrijft Daan0

Mulchen

Misschien heb je er wel eens van gehoord: mulchen. Maar wat is mulchen precies en waarom is het volgens mij zo belangrijk voor je moestuin?

Afgelopen jaar zijn we begonnen met het mulchen van onze moestuin en wel om de volgende reden. In het moestuin jaar 2019 is mijn linker arm exceptioneel gegroeid (mijn biceps en triceps hebben na diverse hectoliters water pompen een ware prestatie geleverd ☺). Ligt dit aan onze pomp zou je misschien denken, nee het ligt puur aan het feit dat de grond uitdroogt en er geen natuurlijke capillaire werking van grondwater meer is. Zeker in het droogte jaar 2019 was dit extreem. Ik had al via sociaal media (LinkedIn en Instagram) vaker gehoord over mulchen en een circulaire tuin.

Wat is Mulchen

Wat is mulchen nou eigenlijk?

Mulchen is een echte moestuinterm, het betekent de bodem bedekken met een laagje organisch materiaal.

Dat kan echt van alles zijn.

Denk aan:

- Stro of hooi
- Gemaaid gras (let op dat er geen graspollen tussen zitten)
- Bladeren
- Houtsnippers
- Resten van planten

Ik gebruik zelf verschillende materialen, net wat voorhanden is. In het voorjaar en zomer paardenmest met stro, in de herfst bladeren en onze eigen compost.

Mulchen in de moestuin: de voordelen

Dat laagje organisch materiaal heeft superveel voordelen voor je moestuingrond.

1. Uitdroging: het beschermt de bodem tegen uitdroging in warme, droge en zonnige periodes.

Door de beschermende laag verdampt het vocht minder snel. Dat betekent minder vaak water geven.

2. Te nat: het voorkomt dat de bodem te nat wordt (in koude en vochtige tijden) en wortels van groenten weggroten .

3. Vorst: bij groenten die vorstgevoelig zijn, kun je wat extra mulch verspreiden.

Het houdt hun voeten warm.

4. Onkruid: je hebt minder last van onkruid omdat de zaden in de bodem minder licht ontvangen.

5. Bodemleven: je doet er allerlei bodemdieren, zoals wormen, kevers en pissebedden

een enorm plezier mee. Er is meer om te verslinden!

6. Compost: die bodemdieren van nummer 5 maken gratis compost van het organisch materiaal.

En dat verbetert je bodem enorm.

goede en de slechte bewoners van de bodem.

Niet meer spitten

Dit alles betekent ook dat ik mijn rug spaar omdat ik niet meer hoeft te spitten, want alle wormpjes en dergelijk houden de bodem luchtig en gezond. Met gezond bedoel ik dat er meer evenwicht is tussen de goede en de slechte bewoners van de bodem.

Hoe dik moet de laag zijn?

Dat ligt een beetje aan het materiaal dat je gebruikt. Hoe fijner de mulch hoe dunner de laag. Bij fijn materiaal is er namelijk minder luchtcirculatie. Als de laag dan te dik is, gaat het schimmelen of gisten. Houd bij gras bijvoorbeeld maximaal 5 cm aan. Een laag stro mag wel 10 centimeter dik zijn

Mulchen in de moestuin: de voordelen

Dat laagje organisch materiaal heeft superveel voordelen voor je moestuingrond.

1. Uitdroging: het beschermt de bodem tegen uitdroging in warme, droge en zonnige periodes.

Door de beschermende laag verdampt het vocht minder snel. Dat betekent minder vaak water geven.

2. Te nat: het voorkomt dat de bodem te nat wordt (in koude en vochtige tijden) en wortels van groenten weggroten .

3. Vorst: bij groenten die vorstgevoelig zijn, kun je wat extra mulch verspreiden.

Het houdt hun voeten warm.

4. Onkruid: je hebt minder last van onkruid omdat de zaadjes in de bodem minder licht ontvangen.

5. Bodemleven: je doet er allerlei bodemdieren, zoals wormen, kevers en pissebedden

een enorm plezier mee. Er is meer om te verslinden!

6. Compost: die bodemdieren van nummer 5 maken gratis compost van het organisch materiaal.

En dat verbetert je bodem enorm.

Hoe dik moet de laag zijn?

Dat ligt een beetje aan het materiaal dat je gebruikt. Hoe fijner de mulch hoe dunner de laag. Bij fijn materiaal is er namelijk minder luchtcirculatie. Als de laag dan te dik is, gaat het schimmelen of gisten. Houd bij gras bijvoorbeeld maximaal 5 cm aan. Een laag stro mag wel 10 centimeter dik zijn.

goede en de slechte bewoners van de bodem.

Kortom: er is eigenlijk geen reden om niet te mulchen in jouw moestuin. Doen dus!

Hoe dik moet de laag zijn?

Dat ligt een beetje aan het materiaal dat je gebruikt. Hoe fijner de mulch hoe dunner de laag. Bij fijn materiaal is er namelijk minder luchtcirculatie. Als de laag dan te dik is, gaat het schimmelen of gisten. Houd bij gras bijvoorbeeld maximaal 5 cm aan. Een laag stro mag wel 10 centimeter dik zijn.

Niet meer spitten

Dit alles betekent ook dat ik mijn rug spaar, omdat ik niet meer hoeft te spitten, want alle wormpjes en dergelijke houden de bodem luchtig en gezond.

Met gezond bedoel ik dat er meer evenwicht is tussen de goede en de slechte bewoners van de bodem

Resultaat

Ja dan nu de uitslag, Hebben mijn armen meer of minder water hoeven pompen in 2020? Want ook dit jaar was het behoorlijk droog..... en het antwoord is.....NEE

Ik heb heel veel MINDER water hoeven te pompen, de planten waren naar mijn bescheiden mening veel minder water nodig omdat na de toplaag de grond echt vochtig was.

Met groene groeten,

Daan van den Bosch

LAVENDEL

Lavendel is een van de bekendste en en meest geliefde geurende planten. De Grieken en Romeinen gebruikten de plant om mee te baden (de Latijnse naam *lavendula* is afgeleid van het woord *lavare*, dat baden betekent.). Ook in het oude Egypte was lavendel al populair. Na ope-

ning van de graftombe van farao Toetanchamon troffen de ontdekkers vazen aan, die geurden naar lavendel.

Lavendel heeft tal van toepassingen. De plant geurt niet alleen heerlijk, ze heeft ook een midicinale werking. Ze is zelfs eetbaar, door salades bijvoorbeeld, maar gebruik niet zomaar lavendel uit de tuin. Dat kan een verwoestende uitwerking hebben op de darmflora.

ALLEEN GEKEURDE, CULINAIRE LAVENDEL IS GESCHIKT.

ZURE GROND

Ziet u bij het onkruid wieden veel zuring, weegbree of varkensgras?

Dan is de grond vrij zuur.

Strooi wat kalk om de vruchtbaarheid te vergroten.

WEEGBREE TEGEN BRANDNETELJEUK

Weegbree wordt meestal als hinderlijk onkruid gezien. Maar dat is niet helemaal terecht. Het is vaak te

vinden in de buurt van brandnetels en dat komt goed van pas. Het lijkt wel of de natuur het speciaal voor ons zo geregeld heeft. Wanneer u

met brandnetels in aanraking bent geweest, kan het sap van het weegbreeblad de branderige jeuk verzachten.

Wrijf met een gekneusd blad waaruit het sap vrij komt, over de aangetaste huid. Het branderige gevoel zal snel afnemen.

WAAROM GROENTEN AANAARDEN?

Aanaarden is het aanbrenge van grond tegen de stengel van de planten.

Naast onkruidbestrijding heeft het nog meer functies:

- * PREI: krijgt na het aanaarden een langere witte schacht
- * KOOL: komt steviger te staan en krijgt de kans om nieuwe wortels te vormen zo een eventuele wortelaantasting te overgroeien.
- * AARDAPPELEN: dat is heel bekend. Ze krijgen door aanaarden een mooie rug, waarin de nieuwe aardappelen zich goed kunnen ontwikkelen.

Jong geleerd oud gedaan (schooltuin)

MELDE, EEN OUDE GROENTE

Tot onze verrassing rode plantjes in onze volkstuin dit jaar, soms een enkeling zo hier en daar een groepje. Waarschijnlijk overgewaaid vanuit een andere tuin tijdens na de bloeiperiode. Maar wel heel mooi aan bladkleur, dieprood. Tja, wat ga je ermee doen en hoe smaakt het? Het proberen waard en een leuke uitdaging voor een nieuw gerecht. Foto: uit eigen tuin (gewassen tot gerecht).

Dus elk plantje geogost, in de keuken ontdaan van het worteltje, gewassen en bereidt in de wok met een scheut olijfolie en een klontje boter. Heel kort gesmoord en dan komt het, de smaak. Tot onze verrassing neigt het licht naar spinazie. Niet verkeerd omdat we daar ook liefhebber van zijn.

Dit experiment nodigde uit om er in de tuinkrant een stukje over te schrijven, dus op Google gezocht naar Melde en ziedaar.

De bron is vermeld met een link, dus klik er op om meer over Melde te lezen.

Tuinmelde = *Atriplex hortensis* een plant uit de Ganzevoetfamilie (Amaranten).

In deze familie treft men heel verschillende eetbare planten aan. Planten die het erg goed doen in een droge, zeg maar woestijnachtige omgeving. Planten die het goed doen in een zoute omgeving en planten die juist erg goed gedijen in een natte omgeving.

Tuinmelde hoort bij deze familie. Het wordt ook wel 'rode'spinazie' genoemd. In Duitsland noemt men het ook 'meel'kruid of Spaanse spinazie.

Tuinmelde is een weinig bekende, zeer oude groente. Het werd vroeger vrij vaak in moestuinen als groente geteeld. Tuinmelde is gekweekt uit de overbekende, vaak als lastig onkruid bekend staande melde.

De plant kan snel-opgroeien tot wel 1 meter hoog. Vooral gekweekt voor het blad, dat pijlvormig, licht gegolfd en zeer zacht is. Het was echt de zomerse vervanger voor spinazie. Het wordt net als spinazie bereid en ook in salades gebruikt.

Bron: <http://www.natuur-keuken.nl/wildplukken/melde-oude-groente/>

WAT WEET U VAN HET VINGERHOEDSKRUID?

In de vlindertuin komt het vingerhoedskruid veel voor, maar wat weten wij ervan?

De moeilijke naam van haar is **Digitalis purpurea**, maar die gebruiken we niet, maar ze heeft veel bijnamen, zoals sprookjespet, heksenvinger, feeën-petticoat, ze heeft dus allerlei volksnamen.

De mooiste is misschien wel "FOXGLOVE", vossenhandschoen. Volgens de overlevering ontstond die naam, doordat feeën de vossen in het oor fluisterden vingerhoedskelkjes aan hun poten te schuiven, om het geluid van hun poten tijdens de jacht te dempen.

Foxgloves waren ook geliefd kinderspeelgoed": bellen afplukken en tussen duim en wijsvinger laten "ploppen". Een heel andere "toepassing": het tijdstip van foxglove-bloei gaf aan wanneer het tijd was om op makreel te vissen.

De geneeskrachtige eigenschappen zijn beroemd.

Digitoxine wordt nog steeds in de farmaceutische industrie gebruikt.

Ooit werd kinderen ook "heksenvingerblad" in de schoenen gelegd ter voorkoming van koorts.

Of dat echt hielp?

Dat weten alleen de feeën.

BERMSNACKEN

Wat is dat eigenlijk, bermsnacken?

Ga je dan frituren in de berm of is dat een nieuwe vorm van toerisme?

Het heeft vast iets met eten te maken, maar het zal wel niet zo gezond zijn. Snacken is toch ongezond eten maar waarom zou je dat in de berm doen? Een parkeerplaats of plein is toch veel handiger om je snackbar neer te zetten?

Maar zou dat bermsnacken dan iets met tuinieren te maken hebben? Maar het is toch niet gezond om langs de weg je eten te zoeken?

Het heeft wel met planten te maken en ook met eetbare planten maar zo maar uit de berm eten langs een snelweg of provinciale weg wordt toch niet aanbevolen.

Bermsnacken is een grappige term waarmee eigenlijk "wildplukken" wordt bedoeld. Dan denk je toch niet aan bloemen plukken tussen de olifanten en giraffen in Afrika?

Nee hoor, in je eigen tuin staat wel eetbaar onkruid, dat je kunt gebruiken om te wokken of er iets anders mee te doen.

Wil je er meer van weten zoek dan eens op internet [tuincursus online.nl](http://tuincursus.online.nl)

Planten waarmee je kunt bermsnacken: Grote brandnetel, witte dovenetel, kaasjeskruis, zevenblad (blad en bloem) hondsdraf (met bloem), brede weegbree (blad en bloem), smalle weegbree, smalle blad van de paardenbloem, wilgenroosje (bloem en blad)

Zelfs bij regenachtig weer
is onze vlindertuin mooi.

4 juli 2020

WdB

Alles voor uw dier, tuin en ruitersport!

**VAN DER GRAAF
DE MOLEN**
dier tuin en ruitersport

WE ZIEN U GRAAG

IN ONZE WINKEL!

VAN DER GRAAF DE MOLEN HOOFDVAART 97, DEDEMSVAART (0523) 612484
INFO@VANDERGRAAFDEMOLLEN.NL WWW.VANDERGRAAFDEMOLLEN.NL

welkoop

- De winkel voor tuin en dier
- Deskundig advies
- Dichtbij en vertrouwd
- Altijd vriendelijke en behulpzame medewerkers

BALKBRUG

Molenweg 9
Tel: 0523 - 656441

Meijer

STEGERENSALLEE 67, 7701 PK DEDEMSVAART tel 638465

HET ADRES VOOR CONSUMPTIEAARDAPPELEN

Van teler naar consument, doorlopend verkrijgbaar

POOTAARDAPPELEN

Diverse soorten

KUNSTMEST

Verder verkoop van:

KLOMPEN, LAARZEN EN SCHOENKLOMPE

Alles tegen BETAALBARE PRIJZEN

MEIJER

Stegerensallee 67

Tel. 638465

Lichtpuntjes

soms zijn ze groot

soms zijn ze klein

Je hoeft ze niet te zoeken

Jij kunt ze ook zijn

Wij wensen iedereen fijne gezellige kerstdagen

en

een gelukkig en gezond jaar 2021.

Hartelijke groeten van de redactie: Willem, Tineke, Klaasje

